

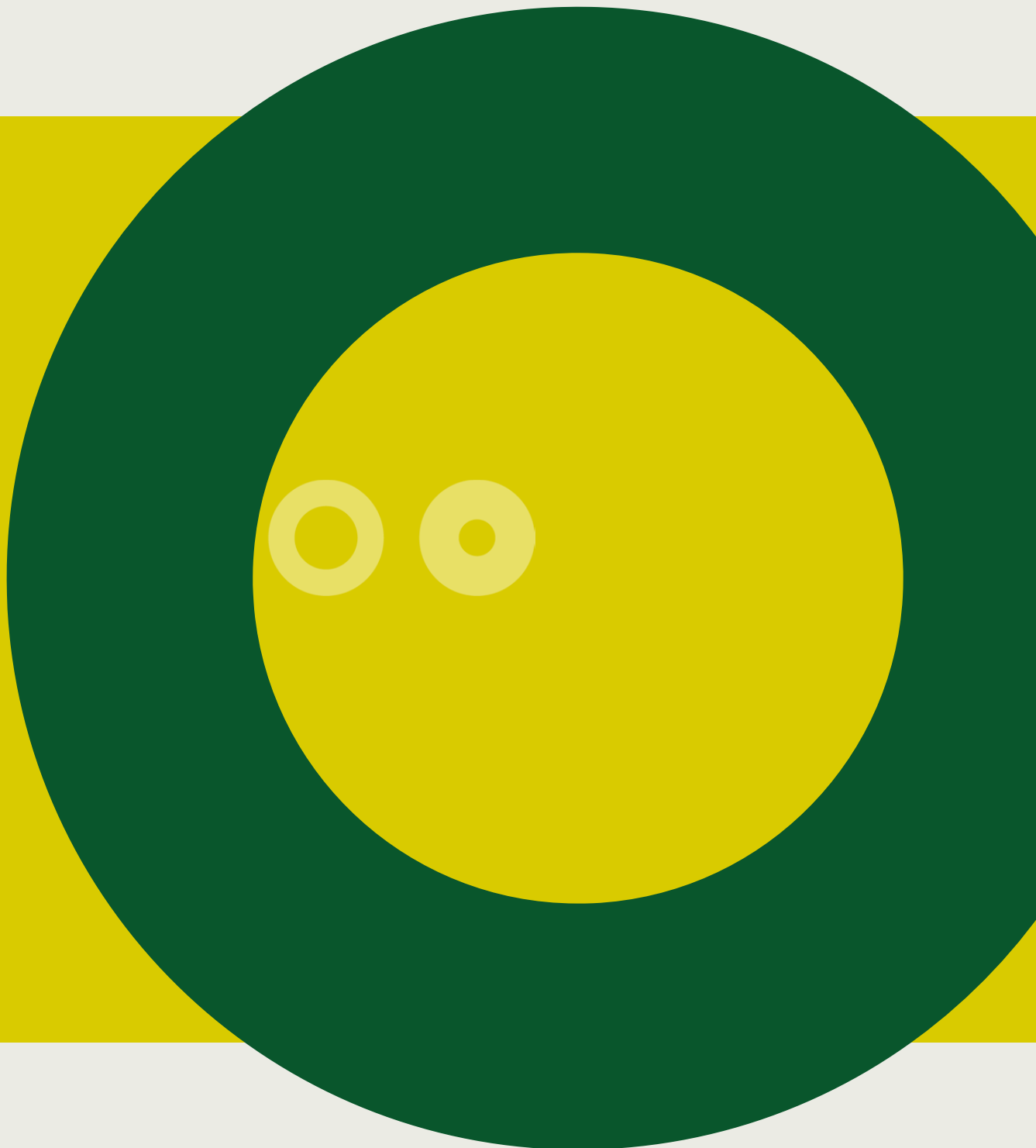
Støttet af
Fødevareministeriet og EU

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond
for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet
for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget
i finansieringen af projektet.

Prognose for kvægbrugets økonomiske resultater 2011-2013

Marts 2012

Indhold

SAMMENDRAG.....	3
INDLEDNING.....	4
PROGNOSERESULTATER FOR GENNEMSNITSBEDRIFTERNE	4
Konventionelle bedrifter med 80-160 køer.....	4
Konventionelle bedrifter med mellem 240-320 køer	5
Økologiske bedrifter med 80-160 køer.....	6
PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE	7
INVESTERING OG GÆLD.....	8
FØLSOMHEDSBEREGNINGER.....	8
Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger	9

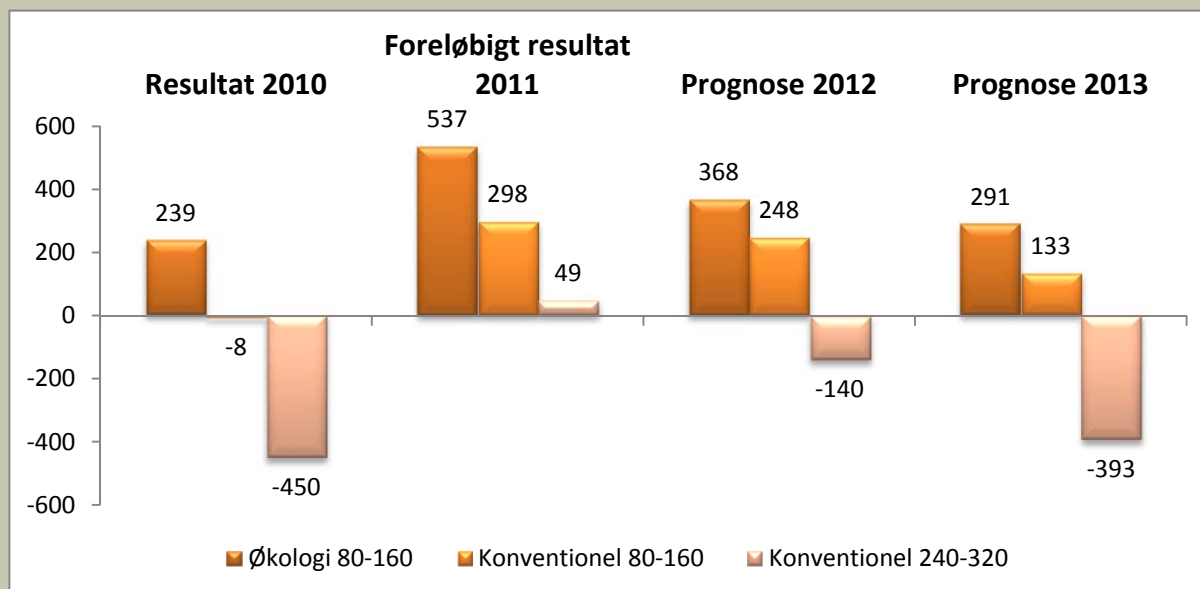
SAMMENDRAG

Det foreløbige resultat for 2011 viser en væsentlig fremgang for både økologiske og konventionelle bedrifter, uanset størrelse. De væsentligste forbedringer i indtægterne kommer fra; en højere mælkepris, engangsudbetalingen fra Arlas strategifond og øgede oksekødspriser. Udgiftssiden er påvirket af stigende priser på foder og øvrige styk-omkostninger, derudover har blandt andet stigende energipriser presset kapacitetsomkostningerne i vejret. Tabene på finansaktiver er blevet halveret i forhold til niveauet fra 2010, og denne udvikling er medvirkende til at finansieringsomkostningerne falder selvom renteniveauet har været stigende fra 2010 til 2011.

Med et indregnet fald på mælkeprisen og en forventning om stigende foderpriser, er det hårde vilkår at fremskrive et resultat fra 2011, der for de konventionelle producenter ikke er tilfredsstillende.

Fremskrivningen af produktion og forventede priser i de kommende år viser en nedadgående tendens for 2012 og 2013. Prognosens udvikling for det gennemsnitlige resultat bør ikke tolkes som en generel negativ økonomi i mælkeproduktionen, eller isoleret set dårlig økonomi blandt de store bedrifter. Der er en særdeles stor spredning i resultaterne for både de små og store bedrifter. De bedrifter der opnår de absolut dårligste resultater er således med til at trække voldsomt ned i det gennemsnitlige resultat, mens der endnu en gang kan præsenteres ganske fornuftige resultater fra gruppen af producenter i den bedste tredjedel.

Resultatet af denne prognose er en fremskrivning af den forventede udvikling på priser og produktionsomfang, på basis af tidligere tiders udvikling. Prognosen er dermed vores bedste bud på fremtidens udvikling, dog indregner den ikke muligheden for væsentlige forbedringer i gruppen med de ringeste resultater. Hvis de ringeste 15-20 % af bedrifterne blev bragt op på niveau med gennemsnittet, ville resultatet blive forbedret markant.

Figur 1. Driftsresultat for økologiske og konventionelle mindre bedrifter (80-160 køer) og konventionelle store bedrifter (240-320 køer) i 2010 og forventningerne til 2011, 2012 og 2013

KONTAKTPERSONER:

Navn	Chefkonsulent Susanne Clausen	Konsulent Jacob Krog	Specialkonsulent William S. Andersen
T	+45 87 40 53 07	+ 45 87 40 51 66	+ 45 87 40 51 79
M	+45 30 92 17 15		+ 45 29 42 00 36
E	suc@vfl.dk	jkg@vfl.dk	wis@vfl.dk

INDLEDNING

I forhold til prognosen fra december 2011 er der sket følgende væsentlige ændringer:

- Kapacitetsomkostningerne er justeret ud fra realiserede resultater i allerede opgjorte regnskaber, dette påvirker især gruppen med de store bedrifter
- Tab på finansielle instrumenter er medtaget for 2011 ud fra et skøn i allerede opgjorte regnskaber
- Prisen på oksekød er øget

Prognoseresultaterne for 2012 og 2013 inkluderer ikke eventuelle tab på finansielle forretninger. Det skyldes ikke en forventning om, at disse ikke kan eller vil forekomme. Det er snarere et udtryk for, at de er særdeles vanskelige af kvantificere. Konsekvenser er imidlertid, at resultaterne i 2012 og 2013 kan være for positive i forhold til de senere hen realiserede resultater.

PROGNOSERESULTATER FOR GENNEMSNITSBEDRIFTERNE

Konventionelle bedrifter med 80-160 køer

Tabel 1 viser det opnåede driftsresultat i 2010 på konventionelle kvægbedrifter omkring gennemsnitsstørrelsen (80-160 køer) samt forventningen til driftsresultatet på disse bedrifter i 2011, 2012 og 2013. Forventningerne til resultatet i 2011 er delvist baseret på de allerede opgjorte regnskaber for 2011.

Tabel 1. Resultatopgørelse for konventionelle bedrifter med mellem 80 - 160 køer

	2010	2011 *	2012 *	2013 *
Årskøer	123	125	128	129
Kg EK mælk pr. årsko	8.913	8.824	8.912	9.001
Hektar	116	118	121	123
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	3.142	3.698	3.613	3.605
heraf kvæg	2.804	3.236	3.231	3.221
Stykomkostninger	-1.251	-1.443	-1.466	-1.509
Dækningsbidrag	1.891	2.255	2.147	2.096
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.064	-1.150	-1.200	-1.244
Afskrivninger mm.	-413	-420	-407	-394
Resultat af primær drift	413	686	540	458
Afkoblet støtte	410	410	418	427
Finansieringsudgifter i alt	-831	-797	-711	-752
Driftsresultat	-8	298	248	133
Heraf værdiændring besætning og beholdninger	-62	30	0	-
Likviditet før investering og afdrag	221	545	431	317
	2010	2011 *	2012 *	2013 *
Realiserede gev./tab i alt	-207	-96	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-36	-11	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-170	-85	?	?

Fremgang i driftsresultatet fra 2010 til 2011 forventes at blive på lidt over 300.000 kr. De primære årsager til udviklingen er en stigning i mælkeprisen på 25 øre pr. kg, svarende til ca. 275.000 kr., og den ekstraordinære

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af udgivelsen.

re udbetaling på 7,5 øre pr. kg fra Arlas strategifond, svarende til ca. 82.000 kr. Stigende priser på oksekød har ligeledes haft en positiv indflydelse på udviklingen i resultatet.

Med indregning af en svagt faldende mælkepris og stigende priser på foder og øvrige stykomkostninger i 2012 og 2013, er det forventede dækningsbidrag faldende over prognoseperioden.

Kapacitetsomkostningerne steg forholdsvis meget fra 2010 til 2011, og det forventes at stigningen i de efterfølgende år vil være lidt mere afdæmpet.

Finansieringsomkostningerne forventes at falde i 2012, for så at stige igen i 2013. Faldene skyldes primært at der ikke indregnes tab på finansaktiver og gæld i de to sidste år, mens stigningen er ud fra en forventning om stigende renter. Likviditeten efter investeringer er stort set i balance i løbet af prognoseperioden, og dermed forventes gælden at være på et uændret niveau.

Konventionelle bedrifter med mellem 240-320 køer

Forventningen til resultaterne for bedrifter med 240-320 køer er vist i Tabel 2, ligesom for gruppen med 80-160 køer gælder det, at det forventede resultat i 2011 delvist er baseret på allerede opgjorte regnskaber.

Tabel 2. Resultatopgørelse for konventionelle bedrifter med 240 - 320 køer

	2010	2011 *	2012 *	2013 *
Årskøer	277	291	297	303
Kg EK mælk pr. årsko	9.059	8.968	9.058	9.149
Hektar	224	228	233	238
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	7.127	8.497	8.209	8.291
heraf kvæg	6.377	7.542	7.434	7.505
Stykomkostninger	-2.828	-3.482	-3.594	-3.741
Dækningsbidrag	4.299	5.015	4.614	4.550
Kontante kapacitetsomkostninger	-2.489	-2.788	-2.825	-2.941
Afskrivninger mm.	-869	-943	-850	-816
Resultat af primær drift	940	1.284	940	794
Afkoblet støtte	759	764	779	794
Finansieringsudgifter i alt	-2.150	-1.998	-1.859	-1.981
Driftsresultat	-450	49	-140	-393
Heraf værdiændring besætning og beholdninger	-97	69	0	0
Likviditet før investering	42	516	382	97
	2010	2011 *	2012 *	2013 *
Realiserede gev./tab i alt	-547	-223	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-100	-4	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-446	-219	?	?

For de store bedrifter viser prognosen en fremgang i resultatet på 500.000 kr. fra 2010 til 2011. Som ved de mindre producenter er hovedelementerne i fremgangen; mælkeprisstigningen på 27 øre pr. kg, svarende til ca. 665.000 kr., udbetalingen fra Arlas strategifond svarende til ca. 180.000 kr. og stigende oksekødspriser. Derudover er besætningsstørrelsen steget med ca. 5 %, hvilket også er medvirkende til en fremgang i omsætningen.

Det indregnede fald i mælkeprisen i 2012 og 2013 bliver til dels opvejet af en øget produktion målt på brutto-udbyttet, men da stykomkostningerne følger med udvidelsen, bliver konsekvensen et fald i det samlede dækningsbidrag på 465.000 kr. fra 2011 til 2013.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af udgivelsen.

Kapacitetsomkostningerne er steget med 12 % fra 2010 til 2011, i de efterfølgende år forventes en mere afdæmpet udvikling i denne post.

Finansieringsomkostningerne falder på samme vis som for de mindre bedrifter fra 2010 til 2012, ved at tabet på gæld og finansaktiver bliver mindre fra 2010 til 2011, og at der ikke indregnes tab i de sidste to år. Når renteudgifterne stiger i 2013 skyldes det både at der er indregnet en stigende rente og at der fra 2011 til 2013 er et løbende likviditetsbehov efter investeringer i størrelsesordenen 400-600.000 kr. pr. år.

Økologiske bedrifter med 80-160 køer

Tabel 3 viser det opnåede driftsresultat i 2010 på økologiske kvægbedrifter omkring gennemsnitsstørrelsen (80-160 køer) samt forventningen til driftsresultatet på disse bedrifter i 2011, 2012 og 2013. Forventningerne til resultatet i 2011 er delvist baseret på de allerede opgjorte regnskaber for 2011.

Tabel 3. Resultatopgørelse for økologiske bedrifter med 80 – 160 køer

	2010	2011 *	2012 *	2013 *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	120	122	125	127
Kg EK mælk pr. årsko	7.890	7.811	7.889	7.968
Hektar	148	151	154	157
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	3.395	3.860	3.772	3.810
heraf kvæg	2.951	3.407	3.410	3.446
Stykomkostninger	-1.093	-1.200	-1.266	-1.284
Dækningsbidrag	2.301	2.660	2.506	2.526
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.218	-1.293	-1.354	-1.408
Afskrivninger mm.	-450	-481	-483	-486
Resultat af primær drift	634	886	670	631
Afkoblet støtte	461	461	461	470
Finansieringsudgifter i alt	-856	-810	-762	-810
Driftsresultat	239	537	368	291
Heraf værdiændringer på besætning og beholdninger	-68	28	0	-
Likviditet før investeringer	473	721	589	520
	2010	2011 *	2012 *	2013 *
Realiserede gev./tab i alt	-182	-47	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-65	0	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-117	-47	?	?

De økologiske mælkeproducenter med 80-160 årskøer ventes at opnå en væsentlig forbedring i driftsresultatet i 2011 i forhold til 2010. Ved denne brugsstørrelse forventes fremgangen omkring 300.000 kr. For andet år i træk er det specielt stigningen i mælkeprisen der er hovedårsagen til det bedre driftsresultat. Stigningen er i 2011 på 25 øre pr. kg mælk samt den ekstraordinære udbetaling på 7,5 øre pr. kg fra Arlas strategifond. Stykomkostningerne er steget med knap 10 % pga. stigende priser på økologisk korn og kraftfoder. Stigningen på ca. 6 % på kapacitetsomkostningerne skyldes stigning på energi herigennem også maskinstation samt lønomkostninger der steg med ca. 10 %. Trods en stor reduktion i tab fra finansielle forretninger på 135.000 kr. faldt finansieringsomkostningerne kun med 46.000 kr.

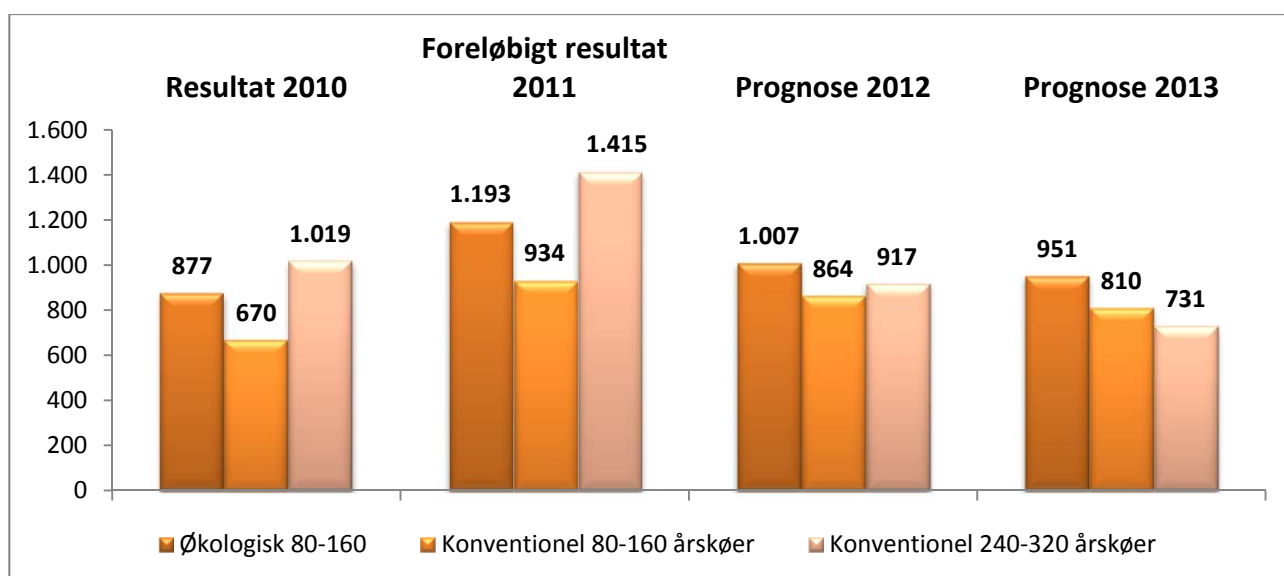
De økologiske bedrifter har udsigt til en reduktion i deres driftsresultat, som følge af generelle forventninger til faldende mælkepriser i størrelsesorden 11 øre pr. kg mælk i 2012, samt stigende styk- og kapacitetsomkostninger.

På længere sigte må der forventes et yderligere fald i driftsresultat i 2013 dog i mindre omfang. Det er specielt kapacitetsomkostningerne der forventes at stige moderat.

PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE

Prognosens resultater præsenteres som et gennemsnit af størrelsesgrupper. Inden for disse grupper er der særdeles stor spredning i bedriftenes resultater. For at give et billede af denne variation er der lavet en tilsvarende fremskrivning alene for den bedste tredjedel af bedrifterne.

Den bedste tredjedel er her vist ved den gruppe, der i 2010 realiserede det højeste driftsresultat.

Figur 2. Prognose for indtjeningen på den bedste tredjedel af bedrifterne

Når resultaterne for bedste tredjedel sammenlignes med gennemsnitsresultaterne, synliggøres en del af spredningen mellem bedrifterne. I bedste tredjedel er driftsresultater i omegnene af 800-900.000 kr. således ikke et særsyn.

Det er ikke nogen enkeltpunkter der som sådan kan fremhæves ved bedste tredjedel i forhold til gennemsnittet, det kan blot konstateres at der er større bruttoudbytte og lavere omkostninger på alle poster. Og samlet set er disse forhold med til at skabe et markant bedre resultat på bundlinjen.

Samtidig gør forskellen mellem gennemsnit og bedste tredjedel opmærksom på, at bedrifterne med de absolut dårligste resultater, er med til at trække voldsomt ned i gennemsnitstallene. Prognosens forventede resultater for gennemsnitsstørrelsen viser dermed ikke at det ser skidt ud for alle bedrifter, men at der er bedrifter som klarer sig så dårligt at de trækker meget ned i det gennemsnitlige resultat. Såfremt der kan ske forbedringer, i gruppen af bedrifter med de meget dårlige resultater, viser resultaterne fra den bedste tredjedel at der stadig er et potentiale for at opnå positive resultater fra mælkeproduktionen under de nuværende markedsvilkår.

INVESTERING OG GÆLD

Investeringerne ved de konventionelle producenter har i 2011 været væsentligt lavere end i 2010. Det forventes at denne udvikling vil fortsætte i 2012 og 2013, investeringsniveauet er derfor reduceret i prognosen. De økologiske producenter har haft et stort set uændret investeringsniveau i 2010 og 2011 men på et lavere niveau end ved de konventionelle, derfor forventes investeringerne at forblive på det nuværende niveau i de efterfølgende år.

Gældens udvikling frem mod 2013 forventes at være nogenlunde uændret for de konventionelle bedrifter med 80-160 køer, mens den forventes at stige med ca. 525.000 kr. om året for bedrifterne med 240-320 køer. For de økologiske producenter forventes en stort set uændret gæld i løbet af prognoseperioden.

Tabel 4. Gældsforholdene på gennemsnitsbedrifterne i 2011

	Økologisk 80 – 160 køer	Konventionel 80 - 160 køer	Konventionel 240 - 320 køer
Antal årskøer / antal ha	122 køer / 151 ha	125 køer / 118 ha	291 køer / 228 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	19.610	17.800	49.950
Gæld pr. ko, kr.	160.700	142.400	171.650

Tabel 5. Gældsforholdene på bedste tredjedel i 2011

	Økologisk 80 – 160 køer	Konventionel 80 - 160 køer	Konventionel 240 - 320 køer
Antal årskøer / antal ha	119 køer / 159 ha	122 køer / 122 ha	290 køer / 236 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	16.970	13.250	35.860
Gæld pr. ko, kr.	142.600	108.600	122.650

FØLSOMHEDSBEREGNINGER

De væsentligste følsomhedsberegninger for kvægbedrifterne er; renteniveau, mælkepris og prisen på indkøbt foder. Tabel 6 herunder viser de økonomiske konsekvenser af at ændre forudsætningerne for disse poster.

Tabel 6. Følsomhed for bedrifternes indtjening i 2012 i 1.000 kr.

	Økologisk 80 – 160 køer	Konventionel 80 – 160 køer	Konventionel 240 – 320 køer
Rentestigning på 1 procentpoint	-153	-149	-385
Mælkeafregning ændres 10 øre/kg	+/- 98	+/- 111	+/- 261
Pris indkøbt foder ændres med 10 %	+/- 49	+/- 62	+/-153

Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger

Prognosen for år 2011-2013 bygger på forudsætningerne gengivet i Tabel 1.

Tabel 1: Prisforventninger

	2009	2010	2011	2012*	2013*
<i>Mælkeproduktion</i>					
Mælkepris (kr./kg standard mælk)	2,10	2,37	2,64	2,55	2,50
Mælkeydelse pr. ko (stigning i pct. pa.)	1,00	1,00	-1,00	1,00	1,00
<i>Svineproduktion</i>					
Svinekød (kr./kg)	9,33	9,83	10,70	11,04	11,55
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	328	337	358	385	397
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	192	203	211	231	241
Grise pr. årssø	27,5	28,2	28,7	29,3	29,9
<i>Planteproduktion</i>					
Foderhvede (kr./hkg.)	91	98	145	132	135
Foderbyg (kr./hkg.)	91	94	142	133	135
Maltbyg (kr./hkg.)	117	101	167	162	160
Raps (kr./hkg.)	222	229	331	323	230
Kartofler, konsum (kr./hkg.)	95	112	129	83	110
<i>Foder mv.</i>					
Soyaskrå (kr./hkg.)	235	230	248	248	250
Foderhvede (kr./hkg.)	98	105	154	148	151
Foderbyg	93	103	154	149	151
Rapsskrå (kr./hkg.)	141	169	167	160	160
Gødning (indeks)	172	161	189	178	180
Brændstoffer (indeks)	148	187	229	245	250

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer.

Tabel 2: Prisforventninger til økologiske produkter

	2009	2010	2011*	2012*	2013*
Mælkepris	2,70	2,97	3,22	3,11	3,05
Oksekød – unge udsætterkøer	17,51	20,24	21,03	27,00	27,50
Foderbyg – økologisk (kr./hkg.)	139	167	233	242	225
Kraftfoder, høj pct. (kr./hkg.)	404	352	385	400	390

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer.

Salgspriser

Priserne for planteprodukter – korn, kartofler, raps, frø mv. - var på et højt niveau i 2011, mens de forventes at falde lidt tilbage mod et mere gennemsnitligt niveau i 2012.

Mælkeprisen forventes at falde til 2,55 kr. pr. kg standard mælk i 2012, mens niveauet for 2013 vurderes til 2,50 kr. pr. kg ud fra en forventning om, at dette udtrykker det mere langsigtede niveau for mælkeprisen. Der kan dog forekomme meget store udsving i prisen fra år til år, da mælkeprisen følger udviklingen på ver-

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af udgivelsen.

densmarkedet, som i stigende grad domineres af lande, hvis mælkeproduktionen afhænger af klimamæssige forhold.

Mælkeprisen er faldet med 10,3 øre i starten af 2012, som følge af stigende globalt udbud af mælk. Samtidig stagnerer efterspørgslen i den vestlige verden på grund af den økonomiske situation, faldende realløn, stigende energipriser og høje priser på mejeriprodukter i detailhandlen. Den stigende produktion er således blevet eksporteret til vækstmarkederne udenfor Europa og Nordamerika. Rabobank forudser fortsat voksende produktion i andet kvartal 2012, og at efterspørgslen vil have svært ved at følge med. De vurderer derfor, at mælkeprisen kan komme under pres i andet kvartal, og først senere i 2012 vil der komme bedre balance på markedet. Vi antager i prognosen, at den aktuelle mælkepris kan fastholdes i andet kvartal, da Arla signalerer, at prissænkningerne er foretaget ud fra forventninger til indtjeningen i de kommende måneder. En uændret mælkepris kan dog vise sig at være for optimistisk set i lyset af Rabobanks vurderinger.

Den økologiske mælkepris følger den konventionelle, som følge af den umiddelbare substitutionsmulighed mellem konventionelle og økologiske mejeriprodukter. Arla sænkede økologitillægget i begyndelsen af 2012 som følge af, et fald i forbrugernes efterspørgsel efter økologiske mejeriprodukter. På den baggrund forudses en anelse større fald i den økologiske mælkepris sammenlignet med den konventionelle i 2012.

Svinekød.

Der er indtil nu i 2012 registreret en svagt faldende EU produktion af svin i forhold til samme periode året før. Da eksporten af svinekød ud af EU samtidig holder niveauet fra året før, er der skabt forudsætninger for en højere notering end sidste år. Den faldende EU produktion er en reaktion på en lang periode med dårlig økonomi i svineproduktionen.

Efter 1. januar er det vanskeligt at vurdere, hvad der sker med produktionen af svin i EU, når de nye EU-krav om løsgående drægtige søer træder i kraft. Men i prognosen er der regnet med en fortsat svagt faldende EU produktion af svinekød i første halvår 2013. Kan eksporten af svinekød ud af EU samtidig fastholdes på det nuværende niveau, bør der være grundlag for, at noteringen fortsat kan ligge højere end året før.

Siden prognosen fra december er der ikke kommet afgørende nye markedsinformationer, som giver grundlag for at ændre i den hidtidige prognose for svinenoteringen.

Købspriser

De kraftigt stigende *kornpriser* i 2010 medførte træk på lagrene, og denne effekt sætter stadig præg på markederne. Efter at have holdt et forholdsvis højt niveau i 2011, forventes priserne at falde tilbage mod et mere gennemsnitligt niveau i 2012.

Prisen på *sojaskrå* og *raps* forventes at forblive høje.

Samlet set ventes foderomkostningerne fortsat at holde et højt niveau i 2012 og 2013.

Prisen på *handelsgødning* ventes at falde marginalt tilbage i fra det nuværende niveau i 2012 og 2013. Niveauet vil dog fortsat være forholdsvis højt på grund af stor efterspørgsel og høje energipriser.

Priserne på *bekæmpelsesmidler*, *reparation* og *vedligeholdelse* samt *tjenesteydelser* forventes generelt at følge den almindelige prisudvikling i prognoseperioden.

Der hersker stor geopolitisk og konjunktuel usikkerhed om *energipriserne*. Prognosen bygger på nogenlunde uændrede priser i forhold til det aktuelle niveau i marts 2012.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af udgivelsen.

Konjunktur og renter

Efter en vækstafmatning omkring årsskiftet 2011/2012, er der igen lidt bedre udsigter for den globale vækst. Tydeligst er tegnene i USA, hvor de fleste vækst-nøgletal igen peger opad, ligesom diverse ledende økonomiske indikatorer varsler fremgang. Eneste betydende sektorer, som endnu ikke for alvor har oplevet en opblomstring, er boligmarkedet og byggesektoren. Flere af de nyindustrialiserede lande, herunder Kina, har tydeligt mærket vækstnedgangen, selvom der stadig ses relativt høje vækstrater efter vestlig målestok. Der er dog fortsat store potentielle virkemidler i den økonomiske politik, og gradvist bliver værktøjerne anvendt, så den økonomiske politik bliver mere ekspansiv. I Europa er landene fortsat tvedelte – fornuftig genopblomstring af væksten i de nordvestlige lande og svag vækst eller recession i de syd- og østligt beliggende lande.

Prognosen bygger på en forudsætning om, at de udviklede økonomier fortsat oplever svag, men positiv vækst – dog med store forskelle og fortsat med en vis risiko for recession i flere lande.

Gældskrisen i Euroområdet vil fortsat være en af de helt centrale problemstillinger i de kommende år. I første omgang er en spredning af gældskrisen tilsyneladende afværget, men fra tid til anden vil problemerne dukke op til overfladen, og fokus vil dreje i retning af de kriseramte lande. Disse lande lider under en kombination af lav vækst og høj gæld, og presset for at konsolidere de offentlige finanser vil fortsat være stort, også i lyset af den forpligtende Stabilitetspagt. Samtidig vil øget regulering og stramning af kravene til den finansielle sektor virke væksthæmmende, og perioden med svag vækst bliver formentlig af længere varighed. Selvom recessionsrisikoen er aftaget betragteligt, balancerer de europæiske økonomier samlet set fortsat mellem lav vækst og nulvækst med risiko for fortsat recession i flere lande.

I takt med de lidt bedre vækstudsigter i USA og den midlertidige løsning på den europæiske gældskrise er de lange renter trukket lidt op. Renteniveauet er dog fortsat lavt, og vil forblive lavt en rum tid endnu. Også de korte europæiske renter vil forblive lave. En yderligere rentenedsættelse i Europa kan ikke udelukkes, men det kræver en kraftig genopblussen af den europæiske gældskrise. Der er dog ikke længere indregnet lavere renter i markedet.

Selvom der er faldet lidt mere ro over de finansielle markeder, er udviklingen fortsat præget af stor usikkerhed om det fremtidige konjunkturforløb og problemerne med høj offentlig gæld, løbende underskud og den finansielle sektors skrøbelighed. Usikkerheden vil fortsat være fremherskende i denne prognoses tidshorisont.

Tabel 3 viser, hvilke renteforudsætninger prognosen bygger på.

Tabel 3: Renter inkl. bidrag mv.

	2010	2011*	2012*	2013*
Realkredit, fast, dkr.	5,31	5,43	5,08	5,38
Realkredit, flex, dkr.	2,59	2,62	2,39	2,69
Realkredit, flex, euro	1,87	2,17	2,34	2,64
Finanslån, valuta	4,86	5,15	5,45	5,65
Kassekredit, dkr.	6,50	7,00	7,40	7,60
Banklån, dkr	5,67	6,00	6,40	6,60

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer.

Datamateriale

Resultaterne er vejede, så de er repræsentative for alle mælkeproducenter med henholdsvis 80-160 årskøer og med 240-320 årskøer i henhold til den seneste landbrugstælling fra Danmarks Statistik. I alt indgår 892 bedrifter med mellem 80-160 årskøer i analysen, hvis resultater er vejede op til at repræsentere 1.392 bedrifter. Ligeledes indgår der 181 mælkekvægbedrifter med mellem 240 og 360 årskøer. Disse er vejede op til at repræsentere i alt 242 bedrifter. De økologiske resultater er med udgangspunkt i 87 bedrifter mellem 80-160 årskøer, som er vejede op til at repræsentere 155 bedrifter.

Bedrifterne, der indgår, skal være på mindst 10 ha, eller værdien af et 'standardoutput' (omsætning) skal være på mindst 15.000 euro. Årsrapporten skal derudover indeholde privatøkonomiske data.

Indkomstprognoserne for 2011-2013 er lavet på baggrund af regnskaberne i DLBR's regnskabsdatabase for 2010 samt prognoser for salgs- og købspriser, hvor baggrunden for prognoserne fremgår af Landbrug & Fødevarers publikation "Markedsvurdering for landbrugsproduktion". Dog indgår de regnskaber, der er indberettet for 2011 pr. 17. marts ligeledes i vurderingen af de foreløbige resultater for 2011 samt for fremskrivningen til 2012 og 2013.

Analysen indeholder en særskilt opgørelse for heltidsbrug. Heltidsbrug står for ca. 85 pct. af den samlede landbrugsproduktion. Et heltidsbrug er defineret som et brug, hvor årets produktion kræver en arbejdsindsats, der er på mindst 1.665 normtimer.

Fra og med 2010 har EU besluttet at ændre klassifikationen af bedriftstyper (planteavl, kvæg, svin, pelsdyr, fjerkræ). Som en følge heraf ændrer Videncentret for Landbrug i lighed med Danmark Statistik tilsvarende principperne for klassifikation af bedriftstyper, så de er i overensstemmelse med EU-standard.

Tidligere er bedrifterne som blevet udgangspunkt klassificeret efter, hvor minimum to tredjedele af standard-dækningsbidraget stammede fra. Nu bliver tilhørsforholdet afgjort af, hvor minimum halvdelen af omsætningen genereres.

Ændringen får indflydelse på en række bedrifter, som skifter kategori. De største ændringer finder sted inden for planteavlere og "øvrige landbrug". Den ændrede klassifikation har betydet, at i alt 250 heltidsbedrifter (vejede op til 548) har skiftet kategori. Dette svarer til godt fire procent af bedrifterne.

Definitioner

Afkastningsgrad: Resultat af primær drift plus afkoblet støtte minus ejer aflønning, divideret med landbrugsaktiver (gennemsnit primo og ultimo). Viser forrentningen af landbrugsaktiverne.

Alle bedrifter: Inkluderer alle bedrifter over 10 ha eller med et standard-dækningsbidrag over 60.000 kr.

Investeringskvote: Investeringer i alt divideret med aktiver i alt. Udtrykker investeringsniveauet i forhold til produktionsapparatets størrelse.

Likviditet før investeringer: Årets resultat minus private udtræk minus tilbageførsel plus/minus ændring i beholdninger.

Lønningsevne: Driftsresultat før renter plus afkoblet EU-støtte minus forpagtningsafgift og minus 4 pct. forrentning af landbrugsaktiver (gennemsnit primo og ultimo) divideret med antal normtimer (dog reduceret med timer aflønnet af maskinstation). Viser mulighed for afkast til kapital og arbejde.

Soliditetsgrad: Egenkapital ultimo minus hensættelser til skat i procent af samlede aktiver ultimo.

Gældsprocent: Gæld (ekskl. hensættelser) i procent af samlede aktiver som gennemsnit af primo og ultimo.

Årets resultat: Driftsresultat plus nettoindtjening uden for landbruget.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

ØKONOMI

Agro Food Park 15

Skejby

DK-8200 Århus N

T +45 8740 5000

F +45 8740 5010

W vfl.dk

